

Afgørelse truffet af:
Ankestyrelsen

Afgørelsesdato:
25-01-2013

Uds. dato:
31-05-2013

Nummer:
75-13

J.nr.
1217106-12

Status: Gældende

Principafgørelse om: **arbejdsskade - tab af erhvervsevne - psykiske følger af fysisk skade - fradrag**

Lov:

Lov om arbejdsskadesikring - lovbekendtgørelse nr. 278 af 14. marts 2013 - § 12 og § 17

Resumé:

Principafgørelsen fastslår

Kronisk somatoform smertetilstand er en bio-psyko-socialt forårsaget tilstand. I det konkrete tilfælde havde Retslægerådet udtalt, at skadelidtes kroniske somatoforme smertetilstand, hvor skadelidte trods manglende fysiske/konstaterbare forandringer led af en kronisk smertetilstand, skønnedes at være forårsaget af arbejdsskaden, og at der ikke kunne peges på andre årsager. Ankestyrelsen kunne derfor ikke løfte bevisbyrden for, at denne tilstand med overvejende sandsynlighed skyldtes andre forhold end følgerne af arbejdsskaden, og Ankestyrelsen kunne derfor heller ikke foretage fradrag i erstatningen. Hele erhvervsevnetabet var således en følge af arbejdsskaden.

Fradrag i erstatning for tab af erhvervsevne forudsætter dokumentation for, at helbredsmæssige gener og deraf følgende erhvervsevnedættende funktionsbegrænsninger med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end følgerne af arbejdsskaden.

Denne afgørelse er et supplement til Principafgørelse 186-10, hvor Ankestyrelsen i et andet konkret tilfælde fandt det overvejende sandsynligt, at bl.a. somatoform smertetilstand ikke var en følge af arbejdsskaden, hvorfor der var grundlag for at foretage fradrag i erstatningen for tab af erhvervsevne for de erhvervsevnedættende funktionsbegrænsninger, som den somatoforme smertetilstand medførte.

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen

Ankestyrelsen har behandlet sagen dels for at udmelde et konkret eksempel på, at kronisk somatoform smertetilstand ifølge Retslægerådet var en følge af en fysisk arbejdsskade, og at der derfor ikke er grundlag for at foretage fradrag i erstatningen for tab af erhvervsevne, dels for at supplere Principafgørelse 186-10, hvor kronisk somatoform smertetilstand ikke var en følge af arbejdsskaden, og hvor Ankestyrelsen derfor kunne foretage fradrag.

2. Reglerne

Lov om arbejdsskadesikring § 12, stk. 1, fastslår, at et påvist tab af erhvervsevne, et varigt mén og en persons død anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler herimod.

§ 12, stk. 2, fastslår, at erstatning og godtgørelse efter §§ 15-18 fastsættes på grundlag af arbejdsskadens følger. Erstatning og godtgørelse kan nedsættes eller efter omstændighederne bortfalde, hvis tilskadekomnes aktuelle situation ikke udelukkende kan henføres til arbejdsskaden.

3. Andre Principafgørelser

Gældende

Følgende Principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

186-10: om fradrag i erstatningen for tab af erhvervsevne som følge af somatoform smertetilstand, der ikke var en følge af arbejdsskaden.

Kasserede

Følgende Principafgørelse er kasseret og gælder ikke længere:

69-11: om varigt mén som følge af en dissociativ bevægetilstand afløses af nærværende Principafgørelse

4. Den konkrete afgørelse

Vi har tidligere genoptaget spørgsmålene om erstatning for tab af erhvervsevne og om varigt mén på ulovbestemt grundlag.

Ankestyrelsen har herefter i møde truffet nye afgørelser om erstatning for tab af erhvervsevne og om godtgørelse for varigt mén som følge af arbejdsskaden den 6. februar 2006.

Vi har besluttet at behandle sagen principielt til belysning af spørgsmålet om årsagssammenhæng mellem en arbejdsskade og en kronisk somatoform smertetilstand ved fastsættelse af tab af erhvervsevne.

Resultatet er

- Vi ophæver vores afgørelser af 6. april 2011 om erstatning for tab af erhvervsevne på 35 procent og om varigt mén på 5 procent.

Afgørelserne gælder derfor ikke længere, og vi har truffet nye afgørelser

- Du har ret til erstatning for tab af erhvervsevne på 75 procent fra den 17. februar 2009. Vi forhøjer derfor erstatningen fra de 65 procent, som du fik ved Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 10. december 2009, til 75 procent

Du vil høre fra Arbejdsskadestyrelsen, som nu beregner den nye erstatning for tab af erhvervsevne. Forsikrings-selskabet vil herefter udbetale beløbet.

- Vi hjemviser spørgsmålet om varigt mén.

Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 10. december 2009 om varigt mén på 8 procent gælder derfor ikke længere

Arbejdsskadestyrelsen skal derfor træffe en ny afgørelse.

Inden Arbejdsskadestyrelsen træffer en ny afgørelse, skal de indhente ajourførte lægelige oplysninger, om fornødent speciallægeerklæringer, til vurdering af din aktuelle fysiske og psykiske helbredstilstand.

Arbejdsskadestyrelsen vil kontakte dig.

Der var enighed på mødet.

Indledende bemærkninger

Vi har ved breve af 31. oktober 2012 og 16. januar 2013 meddelt dig og forsikrings-selskabet, at vi har genoptaget spørgsmålene om erstatning for tab af erhvervsevne og om varigt mén efter ulovbestemte regler.

Årsagen var, at der var kommet nye væsentlige oplysninger, idet Retslægerådet havde skønnet, at din kroniske somatoforme smertetilstand var forårsaget af arbejdsskaden den 6. februar 2006.

Genoptagelse efter ulovbestemte regler indebærer, at de tidligere afgørelser ophæves og erstattes af nye afgørelser.

Vores afgørelser af 6. april 2011 om erstatning for tab af erhvervsevne på 35 procent og om varigt mén på 5 procent gælder derfor ikke længere.

Begrundelsen for afgørelsen om erstatning for tab af erhvervsevne

Du er tilkendt førtidspension på grund af følgerne af arbejdsskaden.

Vi vurderer, at din samlede erhvervsevne er nedsat med skønsmæssigt $\frac{3}{4}$, svarende til et erhvervsevnetab på skønsmæssigt 75 procent.

Vi vurderer desuden, at hele erhvervsevnetabet er en følge af arbejdsskaden, idet vi ikke med overvejende

sandsynlighed kan godtgøre, at erhvervsevnetabet også skyldes andre forhold.

Vi har lagt vægt på, at du er tilkendt førtidspension på grund af lændesmerter, kronisk smerteproblematik og kognitiv svækkelse. Det fremgår af kommunens vurdering, at din arbejdsevne er anset for reduceret til en ubetydelighed i ethvert erhverv af fysiske og psykiske årsager.

Vi har også lagt vægt på, at du lider af en kronisk somatoform smertetilstand, der efter Retslægerådets vurdering skønnes at være forårsaget af arbejdsskaden den 6. februar 2006.

Videre har vi lagt vægt på, at din kroniske somatoforme smertetilstand efter Retslægerådets vurdering har medført betydelige somatiske (fysiske) og psykiske symptomer og en deraf følgende betydelig nedsat funktionsevne i hverdagen.

Dine forudbestående lænderyggener kan ikke begrunde fradrag i dit tab af erhvervsevne.

Vi har lagt vægt på, at der ikke er dokumentation for, at dine forudbestående lænderyggener påvirkede din erhvervsevne før arbejdsskaden. Vi har også lagt vægt på, at vi heller ikke kan godtgøre, at de med overvejende sandsynlighed ville have påvirket din erhvervsevne på nogenlunde samme måde og til nogenlunde samme tid, hvis arbejdsskaden ikke var sket.

Hele dit tab af erhvervsevne på skønsmæssigt 75 procent er derfor en følge af arbejdsskaden.

Vi har ikke bemærkninger til, at Arbejdsskadestyrelsen har fastsat din årsløn til 262.000 kr., og vi er enige med Arbejdsskadestyrelsen i, at erstatningen for tab af erhvervsevne skal løbe fra den 17. februar 2009, hvor kommunen rejste sag om førtidspension.

Vi har lagt til grund, at du ved arbejdsskaden den 6. februar 2006 fik forværrede lænderyggener, da du løftede en cirka 18 kg tung palle ned fra cirka en meters højde, bar den nogle få meter og stillede den fra dig på gulvet, idet du bøjede dig forover.

Vi har desuden lagt til grund, at kommunen rejste sag om førtidspension den 17. februar 2009, og at du er tilkendt førtidspension fra den 1. april 2009.

Der udbetales erstatning for tab af erhvervsevne, hvis arbejdsskaden har medført nedsat evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde. Der gives ikke erstatning, hvis erhvervsevnen er nedsat med mindre end 15 procent.

Vi anser et påvist tab af erhvervsevne, et varigt mén og en persons død for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre det er overvejende sandsynligt, at det skyldes noget andet. I så fald kan vi nedsætte erstatningen.

Oplysningerne fremgår særligt af akterne i din pensions sag, speciallægeerklæring af 15. september 2009 fra speciallæge i neurologi og klinisk neurofysiologi Mogens Worm og udtalelse af 17. januar 2012 fra Retslægerådet.

Begrundelsen for afgørelsen om hjemvisning af spørgsmålet om varigt mén

Sagen er ikke tilstrækkeligt oplyst til, at vi kan vurdere dit varige mén som følge af arbejdsskaden.

Vi har lagt vægt på, at de seneste oplysninger om din helbredstilstand ved vores tidligere afgørelse af 6. april 2011 og Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 10. december 2009 fremgik af speciallægeerklæring af 15. september 2009 fra A.

Vi har også lagt vægt på, at Retslægerådet den 17. januar 2012 har vurderet, at der er årsagssammenhæng mellem arbejdsskaden og din kroniske somatoforme smertetilstand.

Ved de tidligere afgørelser blev det ved vurderingen af dit varige mén lagt til grund, at der ikke var årsagssammenhæng mellem arbejdsskaden og din kroniske somatoforme smertetilstand.

Arbejdsskadestyrelsen skal derfor indhente ajourførte lægelige oplysninger, om fornødent speciallægeerklæringer, til vurdering af din aktuelle fysiske og psykiske helbredstilstand og skal herefter træffe ny afgørelse.

Ved den nye afgørelse skal Arbejdsskadestyrelsen lægge Retslægerådets vurdering til grund.

Du vil høre fra Arbejdsskadestyrelsen.

Bemærkninger til klagen og partsindlæg

Forsikringssselskabet har i klagen anført, at der ikke er fratrukket nok for forudbestående ryggener. Det er anført, at der ikke er gjort nogen objektive fund, som kan forklare de mange smerter, som du angiver at have, og at det ikke er dokumenteret, at arbejdsskaden er skyld i, at du ikke længere kan bevare din tilknytning til arbejdsmarkedet.

Forsikringssselskabet har henvist til, at også psykiske gener har været medvirkende til din overgang til førtidspension. Det er videre anført, at din forudbestående lænderygproblematik bør belyses bedre, før der træffes afgørelse.

Dit forbund, 3F Hedensted, har oplyst, at du før ulykken var mødestabil og arbejdede fuldt ud uden skånebehov og uden sygemeldinger. Du fik aldrig medicin eller blev henvist til behandling for dine forudbestående lænderygsmerter. Du kunne også passe din familie, hvor du havde ansvaret for den daglige husholdning og varetog en del af havearbejdet.

Vi bemærker, at oplysningerne er indgået i vores vurdering af sagen.

Vi har indhentet oplysninger fra din læge om din forudbestående lænderygproblematik.

Vi har desuden modtaget Retslægerådets udtalelse af 17. januar 2012.

Som det fremgår af vores begrundelse for afgørelsen om tab af erhvervsevne vurderer vi på baggrund af Retslægerådets udtalelse, at din kroniske somatoforme smertetilstand er en følge af arbejdsskaden, og at dit samlede tab af erhvervsevne på 75 procent er en følge af arbejdsskaden.

Vi vurderer derfor, at der ikke er grundlag for at foretage fradrag i dit tab af erhvervsevne, heller ikke på grundlag af din forudbestående lænderygproblematik.

Vi bemærker, at vi ikke har taget stilling til, om du har ret til yderligere godtgørelse for varigt mén end de 8 procent, som du fik ved Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 10. december 2009.

Vi har derimod hjemvist spørgsmålet om varigt mén til Arbejdsskadestyrelsen, der skal træffe en ny afgørelse.

Vi henviser i øvrigt til begrundelsen for afgørelsen.

Oplysningerne i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af

- de oplysninger, som forelå, da Arbejdsskadestyrelsen traf afgørelse i sagen
- Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 10. december 2009. Ved denne afgørelse fik du forhøjet dit varige mén fra mindre end 5 procent til 8 procent, du fik fastsat din erstatning for tab af erhvervsevne til 65 procent med virkning fra den 17. februar 2009, og din årsløn blev fastsat til 262.000 kr.
- klagen til Ankestyrelsen
- Arbejdsskadestyrelsens brev om genvurdering
- lægejournal, modtaget den 28. februar 2011
- brev af 9. marts 2011 fra dit forbund
- udtalelse af 17. januar 2012 fra Retslægerådet. Vi har partshørt over udtalelsen den 31. oktober 2012 og har ikke modtaget bemærkninger

Der har ikke medvirket lægekonsulent i forbindelse med denne afgørelse, men vi har anvendt Retslægerådets udtalelse af 17. januar 2012. Desuden er de vejledende udtalelser, som Ankestyrelsens lægekonsulenter har afgivet om de lægelige spørgsmål i sagen i forbindelse med vores tidligere afgørelser, indgået.